

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΡ. 01/2019

ΔΗΛΩΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Δημοσιεύεται η ανάλυση των συγκεντρωτικών σχολίων τα οποία λήφθηκαν κατά τη Δημόσια Διαβούλευση επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2019 «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Φυσικού Αερίου», η οποία διήρκησε από τις 12 Απριλίου 2019 μέχρι και τις 13 Μαΐου 2019.

Στο Γενικό Πίνακα που ακολουθεί, περιλαμβάνονται σχόλια τα οποία δεν υποβλήθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη στην τυποποιημένη μορφή που είχε ζητηθεί και, ως εκ τούτου, αυτά τυποποιήθηκαν από τη ΡΑΕΚ στον καλύτερο δυνατό βαθμό και ακολούθως η θέση της ΡΑΕΚ επ' αυτών.

Τονίζεται ότι στο Γενικό Πίνακα έχουν περιληφθεί μόνο τα σχόλια που αφορούν τη Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Φυσικού Αερίου. Λοιπά σχόλια και πληροφορίες οι οποίες δεν εμπίπτουν στα πλαίσια της διαβούλευσης, δεν έχουν περιληφθεί και δεν έτυχαν περαιτέρω επεξεργασίας από τη ΡΑΕΚ.

Η ΡΑΕΚ θα προχωρήσει στη λήψη απόφασης η οποία για σκοπούς διαφάνειας θα δημοσιοποιηθεί.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις που υποβλήθηκαν κατά τη Διαβούλευση μεταξύ 12 Απριλίου 2019 μέχρι 13 Μαΐου 2019 επί του Προσχεδίου της Ρυθμιστικής Απόφασης της ΡΑΕΚ Αρ. 01/2019 «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Φυσικού Αερίου»

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[7]
A/A	Στοιχεία Ενδιαφερόμενου	Κεφάλαιο/Θέμα	Αρ. Σελ./ Αρ. Παρ.	Σχόλια, Ενστάσεις ή/και Παραστάσεις Ενδιαφερόμενου	Τεκμηρίωση / Αιτιολόγηση Ενδιαφερόμενου	Θέση ΡΑΕΚ
1	ENERGEAN ISRAEL LTD	Γενικά	5 / 1.1, 1.2 και 3.2	<p>1. Σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο νοουμένου ότι η αγορά ΦΑ θα ανακηρυχθεί με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ως αναδυόμενη θα υπάρξει μονοπώλιο. Επί αυτού η Energean ενίσταται επί της αρχής, δηλαδή της πρόθεσης της κήρυξης της αγοράς του ΦΑ ως αναδυόμενης αγοράς.</p> <p>2. Η Energean υποβάλλει την θέση ότι ακόμη και σήμερα δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που επιβάλλει ο Νόμος ΦΑ και η Οδηγία 2009/73 για την κήρυξη της αγοράς ΦΑ ως «αναδυόμενης» εφόσον:</p> <p>1. Δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η προβλεπόμενη, από το άρθρο 44(2)(δ) του Νόμου ΦΑ, πρώτη εμπορική προμήθεια φυσικού αερίου στα πλαίσια της πρώτης μακρόχρονης σχετικής σύμβασης.</p> <p>2. Δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η προβλεπόμενη, από το άρθρα 2 και 49 της Οδηγίας 2009/73, πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασης για την προμήθεια ΦΑ.</p> <p>3. Δεν έχει ακόμη εισαχθεί ΦΑ κατά τα προβλεπόμενα από την απόφαση του Υπουργικού</p>	<p>1. Οι αναφορές του Υπουργικού Συμβουλίου περί προοπτικής ανακήρυξης της αγοράς του ΦΑ ως «αναδυόμενης» σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι πρόσφατες αλλά χρονολογούνται από το 2007. Μάλιστα το τότε Υπουργικό Συμβούλιο εξέφρασε την εξής άποψη: «...η προοπτική ανακήρυξης της αγοράς ως «αναδυόμενης», σύμφωνα με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν προκύπτει πριν από την εισαγωγή φυσικού αερίου και όταν οι συνθήκες αυτές δημιουργηθούν, το Συμβούλιο θα εξετάσει ευνοϊκά αυτή την προοπτική, κάτω από τις συνθήκες που θα επικρατούν τότε.»</p> <p>2. Με επόμενη απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο ανέφερε τα εξής: «Αναφορικά με την Απόφαση με αρ. 65.652 και ημερ. 6.6.2007 το Συμβούλιο αποφάσισε: «α) Να δηλώσει την πρόθεση της Κυβέρνησης για να κηρύξει την αγορά φυσικού αερίου της Κύπρου ως απομονωμένη και αναδυόμενη, σύμφωνα με το άρθρο 28(1) και (2) της σχετικής Ευρωπαϊκής Οδηγίας με αρ. 2003/55/ΕΚ. «β) Να εγκρίνει το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007», αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται στην Πρόταση. «γ) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να καταθέσει το πιο πάνω νομοσχέδιο</p>	<p>Η Οδηγία 2009/73 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου προβλέπει για τα Κράτη Μέλη τα οποία πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, καθώς και ονομαστικά για την Κυπριακή Δημοκρατία, τη δυνατότητα παρέκκλισης από συγκεκριμένα Άρθρα με στόχο την προστασία των καταναλωτών, τη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών, την ομαλή λειτουργία της αγοράς κατά την αρχική περίοδο δημιουργίας αυτής, καθώς και τη δυνατότητα ομαλής μετάβασης στο καθεστώς πλήρως απελευθερωμένης αγοράς.</p> <p>Η Οδηγία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο με τον Ν.183(Ι)/2004 ως έχει τροποποιηθεί. Σύμφωνα με το Άρθρο 44 «Παρεκκλίσεις σε αναδυόμενη και απομονωμένη αγορά», σε περίπτωση που η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει την παρέκκλιση από την εφαρμογή συγκεκριμένων Αρθρων του Νόμου.</p> <p>Συνεπώς, εναπόκειται στο Κράτος Μέλος η απόφαση για εφαρμογή παρεκκλίσεων από Άρθρα του Νόμου στη βάση της αναδυόμενης αγοράς.</p>

				<p>Συμβουλίου ημερ. 65.652 και ημερ. 6.6.2007.</p> <p>3. Επιπλέον, η Energean είναι της άποψης ότι παρήλθαν οι συνθήκες οι οποίες επικρατούσαν το 2007, οπότε το τότε Υπουργικό Συμβούλιο εξέδωσε τις πιο πάνω αποφάσεις του. Δηλαδή οι συνθήκες της αγοράς που ίσχυαν τότε δεν είναι οι ίδιες με τις συνθήκες της αγοράς που ισχύουν σήμερα.</p> <p>4. Με την παρέμβασή της αυτή η Energean ζητά από την ΡΑΕΚ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να αναστείλει και να ματαιώσει τις διαδικασίες ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς «Μονοπωλιακής». 2. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να είναι προκαταρκτική / προπαρασκευαστική / υποβοηθητική / υποστηρικτική της οποιασδήποτε απόφασης ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς ως «Μονοπωλιακής». 3. Να εφαρμόσει πλήρως και χωρίς εξαιρέσεις τους κανόνες του ανταγωνισμού, αφήνοντας την αγορά ελεύθερη να αποφασίσει, όπως αυτοί προβλέπονται από τις Οδηγίες και την περί ανταγωνισμού νομοθεσία. 	<p>στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση του σε νόμο.</p> <p>«Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι να προστατεύσει τη δυνατότητα αποτελεσματικής μελλοντικής εφαρμογής των άρθρων 28(2) της Οδηγίας και 42(2) του Νόμου. Συγκεκριμένα, με το νομοσχέδιο αυτό παρέχονται στη ΡΑΕΚ εξουσίες, μέχρις ότου δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να καταστεί η Κυπριακή αγορά «αναδυόμενη», να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, κατά παρέκκλιση των υπολοίπων διατάξεων του Νόμου, ώστε να διασφαλίσει πως δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη του σκοπού των πιο πάνω αναφερόμενων άρθρων της Οδηγίας και του Νόμου που επιτρέπουν την ανάπτυξη αναδυόμενων αγορών σε περιβάλλον όπου δεν ισχύουν πλήρως οι κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, με το πιο πάνω νομοσχέδιο τροποποιείται η παράγραφος (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 42 ώστε η διατύπωσή της να προσεγγίσει περισσότερο τη διατύπωση του αντίστοιχου άρθρου 28(1) της πιο πάνω Οδηγίας.»</p> <p>3. Η κήρυξη μιας αγοράς ως «αναδυόμενης» προβλέπεται τόσο από τις Οδηγίες όσο και από τον Νόμο ΦΑ, υπό τις ακόλουθες όμως προϋποθέσεις:</p> <p>3.1. Οι πρόνοιες της καταργηθείσας Οδηγίας 2003/55 έχουν αναπαραχθεί στην Οδηγία 2009/73:</p> <p>3.1.1 Η παράγραφος (31) στο Άρθρο 2 προβλέπει ως εξής: ««αναδυόμενη αγορά»: το κράτος μέλος στο οποίο η πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασής του για την προμήθεια φυσικού αερίου πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών»».</p> <p>3.1.2 Το Άρθρο 49 προβλέπει ως εξής:</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>«1. Τα κράτη μέλη τα οποία δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο κάποιου άλλου κράτους μέλους και έχουν μόνο έναν κύριο εξωτερικό προμηθευτή, μπορούν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 4, 9, 37 ή/και το άρθρο 38. Η επιχείρηση προμήθειας που διαθέτει μερίδιο της αγοράς μεγαλύτερο του 75 % θεωρείται κύριος προμηθευτής. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως από τη στιγμή που παύει να ισχύει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις του παρόντος εδαφίου. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4,9, 37 ή/και 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται απομονωμένη αγορά.</p> <p>«2. Κράτος μέλος το οποίο χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά και το οποίο λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα αντιμετώπιζε ουσιαστικά προβλήματα, μπορεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 4, το άρθρο 9, το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 14, το άρθρο 24, το άρθρο 25 παράγραφος 5, το άρθρο 26, τα άρθρα 31 και 32, το άρθρο 37 παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως μόλις το κράτος μέλος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4 και 9, του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 3, των άρθρων 14, 24, 25 παράγραφος 5, 26, 31, 32, 37 παράγραφος 1 ή/και του άρθρου 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά.»</p> <p>3.2 Νόμος ΦΑ:</p> <p>3.2.1 Το άρθρο 44(2) του Νόμου ΦΑ προβλέπει ότι ως εξής: «(α) Σε περίπτωση που η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά και</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p> Λόγω των διατάξεων του παρόντος Νόμου θα αντιμετωπίζε ουσιαστικά προβλήματα, μη συνδεδόμενα με τις συμβατικές δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής που αναφέρονται στο άρθρο 43, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται ν' αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1) - μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 και 35. </p> <p> «(β) Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτόματα μόλις η κυπριακή αγορά παύσει να χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά. </p> <p> «(γ) Οποιαδήποτε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή. </p> <p> «(δ) Για σκοπούς του παρόντος εδαφίου, η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά σε περίπτωση που η πρώτη εμπορική προμήθεια φυσικού αερίου στα πλαίσια της πρώτης μακρόχρονης σχετικής σύμβασης πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών. «(ε) Κατά την ημερομηνία λήξης της αναφερόμενης στο εδάφιο (2) παρέκκλισης, ο ορισμός των επιλεγόντων πελατών συνεπάγεται άνοιγμα της αγοράς που ισούται με το 33% τουλάχιστον της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου στην εθνική αγορά φυσικού αερίου και καταργείται αυτόματα η παρέκκλιση από τα εδάφια (β) και (γ) του άρθρου 8. Δύο έτη μετά την ημερομηνία αυτή, επιλέγοντες πελάτες είναι όλοι οι μη οικιακοί πελάτες και τρία έτη μετά την ημερομηνία αυτή, επιλέγοντες πελάτες είναι όλοι οι πελάτες. Έως την ημερομηνία καθορισμού των επιλεγόντων πελατών ως μη οικιακών πελατών, η Κύπρος δύναται να αποφασίσει τη μη εφαρμογή του άρθρου 30, όσον αφορά τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς. </p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>«(στ) Με βάση το ονομαστικό δικαίωμα που παρέχεται στην Δημοκρατία από το εδάφιο (2) του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται σε οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου να αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1) (μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς), 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 και 35: Νοείται ότι, μέχρις ότου η αγορά φυσικού αερίου στη Δημοκρατία χαρακτηριστεί ως αναδυόμενη, η ΡΑΕΚ δύναται να ενεργεί κατά παρέκκλιση των πιο πάνω άρθρων, ιδίως απέχοντας, όπου το κρίνει απαραίτητο, από την έκδοση αδειών, ώστε να διασφαλίσει ότι δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη του σκοπού και των προνοιών του παρόντος εδαφίου.»</p> <p>4. Μέχρι σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο δεν έχει κηρύξει την αγορά ΦΑ ως αναδυόμενη, έστω και αν έχουν παρέλθει πέραν των 10 ετών από τις πιο πάνω αποφάσεις του. Δηλαδή το Υπουργικό Συμβούλιο ακολουθώντας προφανώς τα προβλεπόμενα από τον Νόμο ΦΑ και τις Οδηγίες, επισήμανε ότι δεν πρόκυπτε ανάγκη ανακήρυξης της αγοράς ως αναδυόμενης πριν από την εισαγωγή ΦΑ.</p>	
2	ENERGEAN ISRAEL LTD	Γενικά	5 έως 7/1.1 έως 1.11	<p>Η Energean εκφράζει ανησυχίες ότι η προδιαγραφόμενη διάρθρωση της αγοράς ΦΑ, όπως αυτή περιγράφεται στο Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης, προς όφελος της ΔΕΦΑ και ενδεχομένως της ΑΗΚ (μέσω της συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΤΥΦΑ), ενδέχεται να προκαλέσει σοβαρή παρακώλυση της δυνατότητας αποτελεσματικού ανταγωνισμού.</p>	<p>1. Από τους σκοπούς σύστασης, λειτουργίας και τις αρμοδιότητες της η ΡΑΕΚ υπέχει τόσο ειδικό όσο και γενικότερο καθήκον να συμμορφώνεται με τους κανόνες του ανταγωνισμού αλλά και να προστατεύει και να διασφαλίζει ανταγωνιστικές συνθήκες στην αγορά ΦΑ. Οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης με τους κανόνες του ανταγωνισμού στις αγορές του ηλεκτρισμού και ειδικότερα του φυσικού αερίου πηγάζουν τόσο από</p>	<p>Η Οδηγία 2009/73 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου προβλέπει για τα Κράτη Μέλη τα οποία πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, καθώς και ονομαστικά για την Κυπριακή Δημοκρατία, τη δυνατότητα παρέκκλισης από συγκεκριμένα Άρθρα με στόχο την προστασία των καταναλωτών, τη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών, την ομαλή λειτουργία της αγοράς κατά την αρχική</p>

				<p>Η ΡΑΕΚ ως ανεξάρτητος εθνικός φορέας οφείλει να διασφαλίζει ότι ασκεί τις εξουσίες της με αμεροληψία και διαφάνεια. Ως εκ τούτου καλούμε την ΡΑΕΚ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να μην προχωρήσει με την έκδοση απόφασης ως το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης. 2. Να μην καθορίσει διατιμήσεις για το ΦΑ σε αυτό το πρόωρο στάδιο. 3. Να διενεργήσει ανεξάρτητα δική της δέουσα έρευνα σε όλα των επίπεδα όλων των αγορών ΦΑ, ανεξαρτήτως των ειλημμένων πολιτικών αποφάσεων που χρονολογούνται από το 2007. 4. Να αναστείλει και να ματαιώσει τις διαδικασίες ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς «Μονοπωλιακής». 5. Να μην προκαταβάλει ή να θεωρήσει ως δεδομένο ότι η αγορά ΦΑ είναι «Αναδυόμενη» ή ότι θα κηρυχθεί ως «Αναδυόμενη». 6. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να είναι προκαταρκτική / προπαρασκευαστική / υποβοηθητική / υποστηρικτική της οποιασδήποτε απόφασης ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς ως «Μονοπωλιακής». 	<p>τον Νόμο Ανταγωνισμού όσο και από την ΣΛΕΕ, ως ακολούθως:</p> <p>1.1 Απαγορεύονται (και είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά) όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Δημοκρατίας, ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται (α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής· (β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων· (γ) στη γεωγραφική ή άλλη κατανομή των αγορών ή των πηγών προμήθειας· (δ) στην εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση· (ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή από μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, κατά τη φύση τους ή σύμφωνα με τις κρατούσες εμπορικές συνήθειες, δε συνδέονται με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.</p> <p>1.2 Απαγορεύεται (και είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά) η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα (α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής· (β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της</p>	<p>περίοδο δημιουργίας αυτής, καθώς και τη δυνατότητα ομαλής μετάβασης στο καθεστώς πλήρως απελευθερωμένης αγοράς.</p> <p>Η Οδηγία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο με τον Ν.183(Ι)/2004 ως έχει τροποποιηθεί. Σύμφωνα με το Άρθρο 44 «Παρεκκλίσεις σε αναδυόμενη και απομονωμένη αγορά», σε περίπτωση που η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει την παρέκκλιση από την εφαρμογή συγκεκριμένων Άρθρων του Νόμου.</p> <p>Συνεπώς, εναπόκειται στο Κράτος Μέλος η απόφαση για εφαρμογή παρεκκλίσεων από Άρθρα του Νόμου στη βάση της αναδυόμενης αγοράς ώστε να διαμορφωθεί ο τρόπος λειτουργίας της αγοράς κατά τη διάρκεια ισχύος των παρεκκλίσεων.</p> <p>Περαιτέρω, οποιαδήποτε πρόταση ή πρόθεση για εισαγωγή φυσικού αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να κατατεθεί στο αρμόδιο Κυβερνητικό Τμήμα που είναι το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.</p>
--	--	--	--	---	--	--

				<p>7. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα δικαιώματα / συμφέροντα οποιωνδήποτε υφιστάμενων ή και νέων εισερχόμενων επιχειρήσεων σε οποιοδήποτε επίπεδο της αγοράς / προμήθειας ΦΑ στην Κύπρο.</p> <p>8. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα δικαιώματα / συμφέροντα οποιωνδήποτε υφιστάμενων ή/και νέων ανταγωνιστών ή/και δυνητικών ανταγωνιστών της ΔΕΦΑ ή της ΑΗΚ σε οποιοδήποτε επίπεδο της αγοράς ή/και προμήθειας ΦΑ στην Κύπρο.</p> <p>9. Να μελετήσει και να λάβει υπόψη της την πρόταση και πρόθεση της Energean για την εισαγωγή και προμήθεια στην Κυπριακή Δημοκρατία μη υδροποιημένου ΦΑ, ανεξαρτήτως της οποιασδήποτε άλλης προθέσεως εισαγωγής ΥΦΑ, και να επικαιροποιήσει ή/και να αναθεωρήσει οποιεσδήποτε τυχόν μελέτες ή/και εκθέσεις ή/και εισηγήσεις της αναφορικά με τις επιλογές για την ανάπτυξη της αγοράς ΦΑ στην Κύπρο.</p> <p>10. Να εφαρμόσει πλήρως και χωρίς εξαιρέσεις τους κανόνες του ανταγωνισμού, αφήνοντας την αγορά ελεύθερη να αποφασίσει,</p>	<p>τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών· (γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση· (δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.</p> <p>1.3 Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους, ακόμη κι ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δε διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνίσταται ιδιαίτερα στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.</p> <p>2. Η κατοχή δεσπόζουσας θέσης από μια επιχείρηση στις αγορές και προμήθειας φυσικού αερίου έχει ήδη απασχολήσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού και μετά από διερεύνηση ανάγκασε την GDF Suez σε ανάληψη συγκεκριμένων δεσμεύσεων επειδή υπήρχε κίνδυνος αποκλεισμού πρόσβασης στη δυναμικότητα εισαγωγής φυσικού αερίου στην Γαλλία και περιορισμού του ανταγωνισμού στις αγορές εισαγωγής και προμήθειας φυσικού αερίου.</p>	
--	--	--	--	---	--	--

				<p>όπως αυτοί προβλέπονται από τις Οδηγίες και την Κυπριακή και Ενωσιακή νομοθεσία και νομολογία περί ανταγωνισμού.</p>	<p>3. Επίσης η ENI, μετά από έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού στην αγορά μεταφοράς φυσικού αερίου προς και εντός της Ιταλίας καθώς και στις δευτερογενείς αγορές φυσικού αερίου προς εφοδιασμό, αναγκάστηκε να συμφωνήσει σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις.</p> <p>4. Πιο πρόσφατα στην υπόθεση ANODE, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε τα ακόλουθα αναφορικά με την κρατική επιβολή τιμών πωλήσεως του ΦΑ:</p> <p><i>«Μολονότι από καμία διάταξη της οδηγίας 2009/73 δεν προκύπτει ότι η τιμή παροχής φυσικού αερίου πρέπει να καθορίζεται αποκλειστικώς από τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησεως, η απαίτηση αυτή απορρέει από τον ίδιο τον σκοπό και τη γενική οικονομία της οδηγίας αυτής, η οποία έχει ως επιδιωκόμενο σκοπό την επίτευξη μιας εντελώς και πραγματικά ανοικτής και ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς του φυσικού αερίου, στην οποία όλοι οι καταναλωτές μπορούν να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους και στην οποία όλοι οι προμηθευτές μπορούν ελεύθερα να προμηθεύουν τους πελάτες τους με τα προϊόντα τους (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-36/14, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:570, σκέψη 45).</i></p> <p><i>«Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι μέτρο δημοσίας παρεμβάσεως επί των τιμών πωλήσεως του φυσικού αερίου είναι μέτρο το οποίο, ως εκ της φύσεώς του, συνιστά εμπόδιο στη δημιουργία λειτουργικής εσωτερικής αγοράς του φυσικού αερίου (βλ. απόφαση της 20ής Απριλίου 2010, Federutility κ.λπ., C-265/08, EU:C:2010:205, σκέψη 35).</i></p> <p><i>«Εν προκειμένω, η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης γαλλική ρύθμιση προβλέπει κρατική</i></p>	
--	--	--	--	---	--	--

				<p> παρέμβαση συνιστάμενη στην επιβολή σε ορισμένες επιχειρήσεις της υποχρέωσης να προσφέρουν στην αγορά, σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, το φυσικό αέριο σε τιμές που είναι αποτέλεσμα υπολογισμού πραγματοποιούμενου βάσει κριτηρίων και με τη χρήση κλιμάκων που καθορίζονται από τις δημόσιες αρχές. «Ωστόσο, τα καθοριζόμενα κατ' εφαρμογήν της εν λόγω ρυθμίσεως τιμολόγια συνιστούν ρυθμιζόμενες τιμές που ουδόλως αποτελούν αποτέλεσμα ελεύθερου καθορισμού απορρέοντος από τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησεως στην αγορά. Αντιθέτως, τα εν λόγω τιμολόγια είναι προϊόν καθορισμού ο οποίος πραγματοποιείται βάσει κριτηρίων επιβαλλόμενων από τις δημόσιες αρχές και, συνεπώς, είναι ξένος προς τη δυναμική που αναπτύσσουν οι δυνάμεις της αγοράς. «Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 31 των προτάσεών του, ένα μέτρο που επιβάλλει την υποχρέωση προσφοράς προϊόντος ή υπηρεσίας στην αγορά σε καθορισμένη τιμή επηρεάζει, κατ' ανάγκη, την ελευθερία των οικείων επιχειρήσεων να δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά και, συνεπώς, τη διαδικασία του ανταγωνισμού που εκτυλίσσεται στην εν λόγω αγορά. Ένα τέτοιο μέτρο αντιβαίνει, ως εκ της φύσεώς του, στον σκοπό της επιτεύξεως ανταγωνιστικής και ανοικτής αγοράς. «Επομένως, ένας καθορισμός τιμολογίων ο οποίος είναι αποτέλεσμα παρεμβάσεως των δημοσίων αρχών επηρεάζει κατ' ανάγκη τη λειτουργία του ανταγωνισμού και ότι, συνεπώς, μια ρύθμιση όπως αυτή την οποία αφορά η διαφορά της κύριας δίκης αντιβαίνει προς τον σκοπό επιτεύξεως της προβλεπόμενης στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2009/73 ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς του φυσικού αερίου. </p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>«Εξάλλου, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 35 των προτάσεών του, το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις τις οποίες αφορούν τα προκαθορισμένα τιμολόγια μπορούν επίσης να καθορίσουν ελευθέρως τις προσφορές τους στην αγορά δεν μπορεί να κλονίσει τη διαπίστωση ότι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης κρατική παρέμβαση επηρεάζει τη λειτουργία του ανταγωνισμού. Πράγματι, η ίδια η ύπαρξη δύο τμημάτων στην αγορά, ήτοι του τμήματος στο οποίο οι τιμές καθορίζονται εκτός της λειτουργίας του ανταγωνισμού και εκείνου στο οποίο ο καθορισμός τους επαφίεται στις δυνάμεις της αγοράς, δεν είναι συμβατή με τη δημιουργία ανοικτής και ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς του φυσικού αερίου. Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι το επιχείρημα της Γαλλικής Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το οποίο τα προκαθορισμένα τιμολόγια επιτελούν λειτουργία ανώτατου ορίου αναφοράς για τον καθορισμό της τιμής των λοιπών προμηθευτών, τους οποίους δεν αφορά η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης ρύθμιση, ενισχύει την άποψη ότι τα εν λόγω τιμολόγια έχουν συγκεκριμένες επιπτώσεις στον ελεύθερο καθορισμό των τιμών στο σύνολο της γαλλικής αγοράς του φυσικού αερίου.</p> <p>«Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2009/73 έχει την έννοια ότι η παρέμβαση κράτους μέλους που συνίσταται στην επιβολή σε ορισμένους προμηθευτές, μεταξύ των οποίων ο κατεστημένος προμηθευτής, της υποχρέωσης να προτείνουν στον τελικό καταναλωτή την παροχή φυσικού αερίου βάσει προκαθορισμένων τιμολογίων αποτελεί, από την ίδια τη φύση της, εμπόδιο στην επίτευξη της προβλεπόμενης στην εν λόγω διάταξη ανταγωνιστικής αγοράς του φυσικού</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>αερίου, το δε εμπόδιο αυτό εξακολουθεί να υφίσταται έστω και αν η εν λόγω παρέμβαση δεν εμποδίζει την πρόταση ανταγωνιστικών προσφορών σε τιμές κατώτερες των εν λόγω τιμολογίων από όλους τους προμηθευτές της αγοράς.»</p> <p>5. Το ότι η ΔΕΦΑ, η ΕΤΥΦΑ και η ΑΗΚ αποτελούν δημόσιες επιχειρήσεις δεν αφαιρεί από την υποχρέωση εξέτασης του μέτρου του καθορισμού των τιμών υπό το πρίσμα των κανόνων του ανταγωνισμού. Όπως προβλέπει το άρθρο 106 της ΣΛΕΕ:</p> <p>«1. Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες των Συνθηκών ιδίως προς εκείνους των άρθρων 18 και 101 μέχρι και 109, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.</p> <p>«2. Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται στους κανόνες των Συνθηκών ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Ένωσης.»</p> <p>6. Η παράγραφος 2 του Άρθρου 3 της Οδηγίας 2009/73 επιτρέπει σε κράτη μέλη να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του φυσικού αερίου, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας οι οποίες μπορούν να αφορούν, μεταξύ άλλων, και παρεμβάσεις στις τιμές παροχής ΦΑ, νοούμενου ότι (α) η παρέμβαση</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>πρέπει να είναι περιορισμένη σε αυτό που είναι αυστηρώς αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, (β) η παρέμβαση δεν πρέπει να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού γενικού οικονομικού συμφέροντος, (γ) η παρέμβαση θα πρέπει να συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, και (δ) πρέπει να πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις περί του σαφώς καθορισμένου, διαφανούς, αμερόληπτου και επαληθεύσιμου χαρακτήρα των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας που θεσπίζονται καθώς και περί της ανάγκης ισότιμης προσβάσεως των επιχειρήσεων φυσικού αερίου στους καταναλωτές.</p> <p>7. Κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της Οδηγίας 2009/73, όπως αποφασίστηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταδικαστική κατά της Πολωνίας απόφαση στην υπόθεση C-36/14, Επιτροπή κατά Πολωνίας: «<i>Η Δημοκρατία της Πολωνίας εφαρμόζοντας καθεστώς κρατικής παρεμβάσεως συνιστάμενης στην επιβολή, στις επιχειρήσεις ενέργειας, της υποχρεώσεως να εφαρμόζουν τιμές προμήθειας φυσικού αερίου που έχουν εγκριθεί από τον πρόεδρο της Urząd Regulacji Energetyki (ρυθμιστικής αρχής ενέργειας), υποχρεώσεως η οποία δεν περιορίζεται χρονικώς, χωρίς το εθνικό δίκαιο να επιβάλλει στη διοίκηση να εξετάζει περιοδικώς την αναγκαιότητά της και τις λεπτομέρειες εφαρμογής της στον τομέα του φυσικού αερίου, σε συνάρτηση με τον βαθμό αναπτύξεως του τομέα αυτού, και η οποία έχει ως χαρακτηριστικό την εφαρμογή σε μια μη προσδιορισμένη ομάδα δικαιούχων ή πελατών, χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ των πελατών ή αναλόγως της καταστάσεώς τους εντός των διαφόρων κατηγοριών πελατών, η Δημοκρατία της Πολωνίας παρέβη τις υποχρεώσεις</i></p>
--	--	--	--	--

					<p>που υπέχει από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 1, και του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ.»</p> <p>8. Παραπέμπουμε επίσης και στις πρόνοιες του άρθρου 38 του Νόμου ΦΑ, με βάση το οποίο τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές οφείλουν αν λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, τα οποία κοινοποιούνται στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλεγόντες πελάτες (όπως είναι η PEC), να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, όπως αυτό που προτίθεται να εγκαταστήσει η Enagreen. Το εν λόγω άρθρο επιπλέον προβλέπει ότι η πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα θα πρέπει να είναι δίκαιη και ελεύθερη σε μια ανταγωνιστική αγορά ΦΑ όπου η κατάχρηση κυρίαρχης θέσης θα πρέπει να αποφεύγεται.</p>	
3	P.E.C. POWERENERGY CYPRUS LTD (PEC)	Γενικά	5 / 1.1, 1.2 και 3.2	<p>1. Σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο νοουμένου ότι η αγορά ΦΑ θα ανακηρυχθεί με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ως αναδυόμενη θα υπάρχει μονοπώλιο. Επί αυτού η PEC ενίσταται επί της αρχής, δηλαδή της πρόθεσης της κήρυξης της αγοράς του ΦΑ ως αναδυόμενης αγοράς.</p> <p>2. Η PEC υποβάλλει την θέση ότι ακόμη και σήμερα δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που επιβάλλει ο Νόμος ΦΑ και η Οδηγία 2009/73</p>	<p>1. Οι αναφορές του Υπουργικού Συμβουλίου περί προοπτικής ανακήρυξης της αγοράς του ΦΑ ως «αναδυόμενης» σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι πρόσφατες αλλά χρονολογούνται από το 2007. Μάλιστα το τότε Υπουργικό Συμβούλιο εξέφρασε την εξής άποψη: «...η προοπτική ανακήρυξης της αγοράς ως «αναδυόμενης», σύμφωνα με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν προκύπτει πριν από την εισαγωγή φυσικού αερίου και όταν οι συνθήκες αυτές δημιουργηθούν, το Συμβούλιο θα εξετάσει ευνοϊκά αυτή την</p>	<p>Η Οδηγία 2009/73 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου προβλέπει για τα Κράτη Μέλη τα οποία πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, καθώς και ονομαστικά για την Κυπριακή Δημοκρατία, τη δυνατότητα παρέκκλισης από συγκεκριμένα Άρθρα με στόχο την προστασία των καταναλωτών, τη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών, την ομαλή λειτουργία της αγοράς κατά την αρχική περίοδο δημιουργίας αυτής, καθώς και τη δυνατότητα ομαλής μετάβασης στο καθεστώς πλήρως απελευθερωμένης αγοράς.</p>

				<p>για την κήρυξη της αγοράς ΦΑ ως «αναδυόμενης» εφόσον:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η προβλεπόμενη, από το άρθρο 44(2)(δ) του Νόμου ΦΑ, πρώτη εμπορική προμήθεια φυσικού αερίου στα πλαίσια της πρώτης μακρόχρονης σχετικής σύμβασης. 2. Δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η προβλεπόμενη, από τα άρθρα 2 και 49 της Οδηγίας 2009/73, πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασης για την προμήθεια ΦΑ. 3. Δεν έχει ακόμη εισαχθεί ΦΑ κατά τα προβλεπόμενα από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 65.652 και ημερ. 6.6.2007. 3. Επιπλέον, η PEC είναι της άποψης ότι παρήλθαν οι συνθήκες οι οποίες επικρατούσαν το 2007, οπότε το τότε Υπουργικό Συμβούλιο εξέδωσε τις πιο πάνω αποφάσεις του. Δηλαδή οι συνθήκες της αγοράς που ίσχυαν τότε δεν είναι οι ίδιες με τις συνθήκες της αγοράς που ισχύουν σήμερα. 4. Με την παρέμβασή της αυτή η PEC ζητά από την ΡΑΕΚ: <ol style="list-style-type: none"> 1. Να αναστείλει και να ματαιώσει τις διαδικασίες ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς «Μονοπωλιακής». 2. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να είναι προκαταρκτική / προπαρασκευαστική / 	<p>προοπτική, κάτω από τις συνθήκες που θα επικρατούν τότε.»</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Με επόμενη απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο ανέφερε τα εξής: «Αναφορικά με την Απόφαση με αρ. 65.652 και ημερ. 6.6.2007 το Συμβούλιο αποφάσισε: «α) Να δηλώσει την πρόθεση της Κυβέρνησης για να κηρύξει την αγορά φυσικού αερίου της Κύπρου ως απομονωμένη και αναδυόμενη, σύμφωνα με το άρθρο 28(1) και (2) της σχετικής Ευρωπαϊκής Οδηγίας με αρ. 2003/55/ΕΚ. «β) Να εγκρίνει το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007», αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται στην Πρόταση. «γ) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να καταθέσει το πιο πάνω νομοσχέδιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση του σε νόμο. «Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι να προστατεύσει τη δυνατότητα αποτελεσματικής μελλοντικής εφαρμογής των άρθρων 28(2) της Οδηγίας και 42(2) του Νόμου. Συγκεκριμένα, με το νομοσχέδιο αυτό παρέχονται στη ΡΑΕΚ εξουσίες, μέχρις ότου δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να καταστεί η Κυπριακή αγορά «αναδυόμενη», να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, κατά παρέκκλιση των υπολοίπων διατάξεων του Νόμου, ώστε να διασφαλίσει πως δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη του σκοπού των πιο πάνω αναφερόμενων άρθρων της Οδηγίας και του Νόμου που επιτρέπουν την ανάπτυξη αναδυόμενων αγορών σε περιβάλλον όπου δεν ισχύουν πλήρως οι κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξάλλου, με το πιο πάνω νομοσχέδιο τροποποιείται η παράγραφος (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 42 ώστε η διατύπωσή της να προσεγγίσει περισσότερο τη διατύπωση 	<p>Η Οδηγία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο με τον Ν.183(Ι)/2004 ως έχει τροποποιηθεί. Σύμφωνα με το Άρθρο 44 «Παρεκκλίσεις σε αναδυόμενη και απομονωμένη αγορά», σε περίπτωση που η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει την παρέκκλιση από την εφαρμογή συγκεκριμένων Άρθρων του Νόμου.</p> <p>Συνεπώς, εναπόκειται στο Κράτος Μέλος η απόφαση για εφαρμογή παρεκκλίσεων από Άρθρα του Νόμου στη βάση της αναδυόμενης αγοράς.</p>
--	--	--	--	---	---	---

				<p>υποβοηθητική / υποστηρικτική της οποιασδήποτε απόφασης ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς ως «Μονοπωλιακής.</p> <p>3. Να εφαρμόσει πλήρως και χωρίς εξαιρέσεις τους κανόνες του ανταγωνισμού, αφήνοντας την αγορά ελεύθερη να αποφασίσει, όπως αυτοί προβλέπονται από τις Οδηγίες και την περί ανταγωνισμού νομοθεσία.</p>	<p>του αντίστοιχου άρθρου 28(1) της πιο πάνω Οδηγίας.»</p> <p>3. Η κήρυξη μιας αγοράς ως «αναδυόμενης» προβλέπεται τόσο από τις Οδηγίες όσο και από τον Νόμο ΦΑ, υπό τις ακόλουθες όμως προϋποθέσεις:</p> <p>3.1. Οι πρόνοιες της καταργηθείσας Οδηγίας 2003/55 έχουν αναπαραχθεί στην Οδηγία 2009/73:</p> <p>3.1.1 Η παράγραφος (31) στο Άρθρο 2 προβλέπει ως εξής: <i>««αναδυόμενη αγορά»: το κράτος μέλος στο οποίο η πρώτη εμπορική προμήθεια της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασής του για την προμήθεια φυσικού αερίου πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών»».</i></p> <p>3.1.2 Το Άρθρο 49 προβλέπει ως εξής: <i>«1. Τα κράτη μέλη τα οποία δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο κάποιου άλλου κράτους μέλους και έχουν μόνο έναν κύριο εξωτερικό προμηθευτή, μπορούν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 4, 9, 37 ή/και το άρθρο 38. Η επιχείρηση προμήθειας που διαθέτει μερίδιο της αγοράς μεγαλύτερο του 75 % θεωρείται κύριος προμηθευτής. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως από τη στιγμή που παύει να ισχύει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις του παρόντος εδαφίου. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4,9, 37 ή/και 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται απομονωμένη αγορά. «2. Κράτος μέλος το οποίο χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά και το οποίο λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα αντιμετώπιζε ουσιαστικά προβλήματα, μπορεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 4, το άρθρο</i></p>
--	--	--	--	--	--

				<p>9, το άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 14, το άρθρο 24, το άρθρο 25 παράγραφος 5, το άρθρο 26, τα άρθρα 31 και 32, το άρθρο 37 παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως μόλις το κράτος μέλος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή.</p> <p>Η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4 και 9, του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 3, των άρθρων 14, 24, 25 παράγραφος 5, 26, 31, 32, 37 παράγραφος 1 ή/και του άρθρου 38. Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά.»</p> <p>3.2 Νόμος ΦΑ:</p> <p>3.2.1 Το άρθρο 44(2) του Νόμου ΦΑ προβλέπει ότι ως εξής:</p> <p>«(α) Σε περίπτωση που η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά και λόγω των διατάξεων του παρόντος Νόμου θα αντιμετώπιζε ουσιαστικά προβλήματα, μη συνδεδόμενα με τις συμβατικές δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής που αναφέρονται στο άρθρο 43, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται ν' αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1) - μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 και 35.</p> <p>«(β) Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτόματα μόλις η κυπριακή αγορά παύσει να χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά.</p> <p>«(γ) Οποιαδήποτε τέτοια παρέκκλιση κοινοποιείται στην Επιτροπή.</p> <p>«(δ) Για σκοπούς του παρόντος εδαφίου, η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά σε περίπτωση που η πρώτη εμπορική προμήθεια φυσικού αερίου στα πλαίσια της πρώτης μακρόχρονης σχετικής σύμβασης πραγματοποιήθηκε εντός των τελευταίων δέκα ετών. «(ε) Κατά την</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p> ημερομηνία λήξης της αναφερόμενης στο εδάφιο (2) παρέκκλισης, ο ορισμός των επιλεγόντων πελατών συνεπάγεται άνοιγμα της αγοράς που ισούται με το 33% τουλάχιστον της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου στην εθνική αγορά φυσικού αερίου και καταργείται αυτόματα η παρέκκλιση από τα εδάφια (β) και (γ) του άρθρου 8. Δύο έτη μετά την ημερομηνία αυτή, επιλέγοντες πελάτες είναι όλοι οι μη οικιακοί πελάτες και τρία έτη μετά την ημερομηνία αυτή, επιλέγοντες πελάτες είναι όλοι οι πελάτες. Έως την ημερομηνία καθορισμού των επιλεγόντων πελατών ως μη οικιακών πελατών, η Κύπρος δύναται να αποφασίσει τη μη εφαρμογή του άρθρου 30, όσον αφορά τις βοηθητικές υπηρεσίες και την προσωρινή αποθήκευση για τη διαδικασία εκ νέου αεριοποίησης και στη συνέχεια την τροφοδότηση του συστήματος μεταφοράς. </p> <p> «(στ) Με βάση το ονομαστικό δικαίωμα που παρέχεται στην Δημοκρατία από το εδάφιο (2) του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται σε οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου να αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1) (μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς), 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 και 35: Νοείται ότι, μέχρις ότου η αγορά φυσικού αερίου στη Δημοκρατία χαρακτηριστεί ως αναδυόμενη, η ΡΑΕΚ δύναται να ενεργεί κατά παρέκκλιση των πιο πάνω άρθρων, ιδίως απέχοντας, όπου το κρίνει απαραίτητο, από την έκδοση αδειών, ώστε να διασφαλίσει ότι δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη του σκοπού και των προνοιών του παρόντος εδαφίου.» </p>	
--	--	--	--	--	--

					4. Μέχρι σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο δεν έχει κηρύξει την αγορά ΦΑ ως αναδυόμενη, έστω και αν έχουν παρέλθει πέραν των 10 ετών από τις πιο πάνω αποφάσεις του. Δηλαδή το Υπουργικό Συμβούλιο ακολουθώντας προφανώς τα προβλεπόμενα από τον Νόμο ΦΑ και τις Οδηγίες, επισήμανε ότι δεν πρόκυπτε ανάγκη ανακήρυξης της αγοράς ως αναδυόμενης πριν από την εισαγωγή ΦΑ.	
4	P.E.C. POWERENERGY CYPRUS LTD	Γενικά	5 έως 7/1.1 έως 1.11	<p>Η ΡΕΚ εκφράζει ανησυχίες ότι η προδιαγραφόμενη διάρθρωση της αγοράς ΦΑ, όπως αυτή περιγράφεται στο Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης, προς όφελος της ΔΕΦΑ και ενδεχομένως της ΑΗΚ (μέσω της συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΤΥΦΑ), ενδέχεται να προκαλέσει σοβαρή παρακώλυση της δυνατότητας αποτελεσματικού ανταγωνισμού.</p> <p>Η ΡΑΕΚ ως ανεξάρτητος εθνικός φορέας οφείλει να διασφαλίζει ότι ασκεί τις εξουσίες της με αμεροληψία και διαφάνεια. Ως εκ τούτου καλούμε την ΡΑΕΚ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να μην προχωρήσει με την έκδοση απόφασης ως το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης. 2. Να μην καθορίσει διατιμήσεις για το ΦΑ σε αυτό το πρόωρο στάδιο. 3. Να διενεργήσει ανεξάρτητα δική της δέουσα έρευνα σε όλα των επίπεδα όλων των αγορών ΦΑ, ανεξαρτήτως των ειλημμένων πολιτικών αποφάσεων που χρονολογούνται από το 2007. 	<p>1. Από τους σκοπούς σύστασης, λειτουργίας και τις αρμοδιότητες της η ΡΑΕΚ υπέχει τόσο ειδικό όσο και γενικότερο καθήκον να συμμορφώνεται με τους κανόνες του ανταγωνισμού αλλά και να προστατεύει και να διασφαλίζει ανταγωνιστικές συνθήκες στην αγορά ΦΑ. Οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης με τους κανόνες του ανταγωνισμού στις αγορές του ηλεκτρισμού και ειδικότερα του φυσικού αερίου πηγάζουν τόσο από τον Νόμο Ανταγωνισμού όσο και από την ΣΛΕΕ, ως ακολούθως:</p> <p>1.1 Απαγορεύονται (και είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά) όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Δημοκρατίας, ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται (α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής· (β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων· (γ) στη γεωγραφική ή άλλη κατανομή των αγορών ή των πηγών προμήθειας· (δ) στην εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση·</p>	<p>Η Οδηγία 2009/73 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου προβλέπει για τα Κράτη Μέλη τα οποία πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, καθώς και ονομαστικά για την Κυπριακή Δημοκρατία, τη δυνατότητα παρέκκλισης από συγκεκριμένα Άρθρα με στόχο την προστασία των καταναλωτών, τη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών, την ομαλή λειτουργία της αγοράς κατά την αρχική περίοδο δημιουργίας αυτής, καθώς και τη δυνατότητα ομαλής μετάβασης στο καθεστώς πλήρως απελευθερωμένης αγοράς.</p> <p>Η Οδηγία έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο με τον Ν.183(Ι)/2004 ως έχει τροποποιηθεί. Σύμφωνα με το Άρθρο 44 «Παρεκκλίσεις σε αναδυόμενη και απομονωμένη αγορά», σε περίπτωση που η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει την παρέκκλιση από την εφαρμογή συγκεκριμένων Άρθρων του Νόμου.</p> <p>Συνεπώς, εναπόκειται στο Κράτος Μέλος η απόφαση για εφαρμογή παρεκκλίσεων από Άρθρα του Νόμου στη βάση της αναδυόμενης αγοράς ώστε να διαμορφωθεί ο τρόπος λειτουργίας της αγοράς κατά τη διάρκεια ισχύος των παρεκκλίσεων.</p>

				<p>4. Να αναστείλει και να ματαιώσει τις διαδικασίες ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς «Μονοπωλιακής».</p> <p>5. Να μην προκαταβάλει ή να θεωρήσει ως δεδομένο ότι η αγορά ΦΑ είναι «Αναδυόμενη» ή ότι θα κηρυχθεί ως «Αναδυόμενη».</p> <p>6. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να είναι προκαταρκτική / προπαρασκευαστική / υποβοηθητική / υποστηρικτική της οποιασδήποτε απόφασης ανακήρυξης της αγοράς ΦΑ ως «Αναδυόμενης» και συνεπώς ως «Μονοπωλιακής».</p> <p>7. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα δικαιώματα / συμφέροντα οποιωνδήποτε υφιστάμενων ή και νέων εισερχόμενων επιχειρήσεων σε οποιοδήποτε επίπεδο της αγοράς / προμήθειας ΦΑ στην Κύπρο.</p> <p>8. Να απέχει από οποιαδήποτε πράξη / ενέργεια / απόφαση που να ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα δικαιώματα / συμφέροντα οποιωνδήποτε υφιστάμενων ή/και νέων ανταγωνιστών ή/και δυνητικών ανταγωνιστών της ΔΕΦΑ ή της ΑΗΚ σε οποιοδήποτε επίπεδο της αγοράς ή/και προμήθειας ΦΑ στην Κύπρο.</p>	<p>(ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή από μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, κατά τη φύση τους ή σύμφωνα με τις κρατούσες εμπορικές συνήθειες, δε συνδέονται με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.</p> <p>1.2 Απαγορεύεται (και είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά) η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα (α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής (β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών· (γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση· (δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.</p> <p>1.3 Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους, ακόμη κι ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δε διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση.</p>	<p>Περαιτέρω, οποιαδήποτε πρόταση ή πρόθεση για εισαγωγή φυσικού αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να κατατεθεί στο αρμόδιο Κυβερνητικό Τμήμα που είναι το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.</p>
--	--	--	--	--	--	--

				<p>9. Να μελετήσει και να λάβει υπόψη της την πρόταση και πρόθεση της Energean για την εισαγωγή και προμήθεια στην Κυπριακή Δημοκρατία μη υγροποιημένου ΦΑ, ανεξαρτήτως της οποιασδήποτε άλλης προθέσεως εισαγωγής ΥΦΑ, και να επικαιροποιήσει ή/και να αναθεωρήσει οποιοσδήποτε τυχόν μελέτες ή/και εκθέσεις ή/και εισηγήσεις της αναφορικά με τις επιλογές για την ανάπτυξη της αγοράς ΦΑ στην Κύπρο.</p> <p>10. Να εφαρμόσει πλήρως και χωρίς εξαιρέσεις τους κανόνες του ανταγωνισμού, αφήνοντας την αγορά ελεύθερη να αποφασίσει, όπως αυτοί προβλέπονται από τις Οδηγίες και την Κυπριακή και Ενωσιακή νομοθεσία και νομολογία περί ανταγωνισμού.</p>	<p>Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνίσταται ιδιαίτερα στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.</p> <p>2. Η κατοχή δεσπόζουσας θέσης από μια επιχείρηση στις αγορές και προμήθειας φυσικού αερίου έχει ήδη απασχολήσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού και μετά από διερεύνηση ανάγκασε την GDF Suez σε ανάληψη συγκεκριμένων δεσμεύσεων επειδή υπήρχε κίνδυνος αποκλεισμού πρόσβασης στη δυναμικότητα εισαγωγής φυσικού αερίου στην Γαλλία και περιορισμού του ανταγωνισμού στις αγορές εισαγωγής και προμήθειας φυσικού αερίου.</p> <p>3. Επίσης η ENI, μετά από έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού στην αγορά μεταφοράς φυσικού αερίου προς και εντός της Ιταλίας καθώς και στις δευτερογενείς αγορές φυσικού αερίου προς εφοδιασμό, αναγκάστηκε να συμφωνήσει σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις.</p> <p>4. Πιο πρόσφατα στην υπόθεση ANODE, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε τα ακόλουθα αναφορικά με την κρατική επιβολή τιμών πωλήσεως του ΦΑ:</p> <p><i>«Μολονότι από καμία διάταξη της οδηγίας 2009/73 δεν προκύπτει ότι η τιμή παροχής φυσικού αερίου πρέπει να καθορίζεται αποκλειστικώς από τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησεως, η απαίτηση αυτή απορρέει από τον ίδιο τον σκοπό και τη γενική οικονομία της οδηγίας αυτής, η οποία έχει ως επιδιωκόμενο σκοπό την επίτευξη μιας εντελώς και πραγματικά</i></p>	
--	--	--	--	---	---	--

				<p> ανοικτής και ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς του φυσικού αερίου, στην οποία όλοι οι καταναλωτές μπορούν να επιλέγουν ελεύθερα τους προμηθευτές τους και στην οποία όλοι οι προμηθευτές μπορούν ελεύθερα να προμηθεύουν τους πελάτες τους με τα προϊόντα τους (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-36/14, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:570, σκέψη 45). </p> <p> «Πρέπει, συναφώς, να υπομνησθεί ότι μέτρο δημοσίας παρεμβάσεως επί των τιμών πωλήσεως του φυσικού αερίου είναι μέτρο το οποίο, ως εκ της φύσεώς του, συνιστά εμπόδιο στη δημιουργία λειτουργικής εσωτερικής αγοράς του φυσικού αερίου (βλ. απόφαση της 20ής Απριλίου 2010, Federutility κ.λπ., C-265/08, EU:C:2010:205, σκέψη 35). </p> <p> «Εν προκειμένω, η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης γαλλική ρύθμιση προβλέπει κρατική παρέμβαση συνιστάμενη στην επιβολή σε ορισμένες επιχειρήσεις της υποχρεώσεως να προσφέρουν στην αγορά, σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, το φυσικό αέριο σε τιμές που είναι αποτέλεσμα υπολογισμού πραγματοποιούμενου βάσει κριτηρίων και με τη χρήση κλιμάκων που καθορίζονται από τις δημόσιες αρχές. </p> <p> «Ωστόσο, τα καθοριζόμενα κατ' εφαρμογήν της εν λόγω ρυθμίσεως τιμολόγια συνιστούν ρυθμιζόμενες τιμές που ουδόλως αποτελούν αποτέλεσμα ελεύθερου καθορισμού απορρέοντος από τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησεως στην αγορά. Αντιθέτως, τα εν λόγω τιμολόγια είναι προϊόν καθορισμού ο οποίος πραγματοποιείται βάσει κριτηρίων επιβαλλόμενων από τις δημόσιες αρχές και, συνεπώς, είναι ξένος προς τη δυναμική που αναπτύσσουν οι δυνάμεις της αγοράς. </p> <p> «Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 31 των προτάσεών του, ένα μέτρο που επιβάλλει την υποχρέωση προσφοράς </p>
--	--	--	--	--

				<p> προϊόντος ή υπηρεσίας στην αγορά σε καθορισμένη τιμή επηρεάζει, κατ' ανάγκη, την ελευθερία των οικείων επιχειρήσεων να δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά και, συνεπώς, τη διαδικασία του ανταγωνισμού που εκτυλίσσεται στην εν λόγω αγορά. Ένα τέτοιο μέτρο αντιβαίνει, ως εκ της φύσεώς του, στον σκοπό της επιτεύξεως ανταγωνιστικής και ανοικτής αγοράς. </p> <p> «Επομένως, ένας καθορισμός τιμολογίων ο οποίος είναι αποτέλεσμα παρεμβάσεως των δημοσίων αρχών επηρεάζει κατ' ανάγκην τη λειτουργία του ανταγωνισμού και ότι, συνεπώς, μια ρύθμιση όπως αυτή την οποία αφορά η διαφορά της κύριας δίκης αντιβαίνει προς τον σκοπό επιτεύξεως της προβλεπόμενης στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2009/73 ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς του φυσικού αερίου. </p> <p> «Εξάλλου, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 35 των προτάσεών του, το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις τις οποίες αφορούν τα προκαθορισμένα τιμολόγια μπορούν επίσης να καθορίσουν ελευθέρως τις προσφορές τους στην αγορά δεν μπορεί να κλονίσει τη διαπίστωση ότι η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης κρατική παρέμβαση επηρεάζει τη λειτουργία του ανταγωνισμού. Πράγματι, η ίδια η ύπαρξη δύο τμημάτων στην αγορά, ήτοι του τμήματος στο οποίο οι τιμές καθορίζονται εκτός της λειτουργίας του ανταγωνισμού και εκείνου στο οποίο ο καθορισμός τους επαφίεται στις δυνάμεις της αγοράς, δεν είναι συμβατή με τη δημιουργία ανοικτής και ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς του φυσικού αερίου. Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι το επιχείρημα της Γαλλικής Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το οποίο τα προκαθορισμένα τιμολόγια επιτελούν λειτουργία ανώτατου ορίου αναφοράς για τον καθορισμό της τιμής των λοιπών προμηθευτών, τους </p>	
--	--	--	--	--	--

				<p> οποιούς δεν αφορά η επίμαχη στη διαφορά της κύριας δίκης ρύθμιση, ενισχύει την άποψη ότι τα εν λόγω τιμολόγια έχουν συγκεκριμένες επιπτώσεις στον ελεύθερο καθορισμό των τιμών στο σύνολο της γαλλικής αγοράς του φυσικού αερίου. </p> <p> «Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2009/73 έχει την έννοια ότι η παρέμβαση κράτους μέλους που συνίσταται στην επιβολή σε ορισμένους προμηθευτές, μεταξύ των οποίων ο κατεστημένος προμηθευτής, της υποχρέωσης να προτείνουν στον τελικό καταναλωτή την παροχή φυσικού αερίου βάσει προκαθορισμένων τιμολογίων αποτελεί, από την ίδια τη φύση της, εμπόδιο στην επίτευξη της προβλεπόμενης στην εν λόγω διάταξη ανταγωνιστικής αγοράς του φυσικού αερίου, το δε εμπόδιο αυτό εξακολουθεί να υφίσταται έστω και αν η εν λόγω παρέμβαση δεν εμποδίζει την πρόταση ανταγωνιστικών προσφορών σε τιμές κατώτερες των εν λόγω τιμολογίων από όλους τους προμηθευτές της αγοράς.» </p> <p> 5. Το ότι η ΔΕΦΑ, η ΕΤΥΦΑ και η ΑΗΚ αποτελούν δημόσιες επιχειρήσεις δεν αφαιρεί από την υποχρέωση εξέτασης του μέτρου του καθορισμού των τιμών υπό το πρίσμα των κανόνων του ανταγωνισμού. Όπως προβλέπει το άρθρο 106 της ΣΛΕΕ: </p> <p> «1. Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες των Συνθηκών ιδίως προς εκείνους των άρθρων 18 και 101 μέχρι και 109, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα. </p> <p> «2. Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου </p>
--	--	--	--	---

				<p> <i>υπόκεινται στους κανόνες των Συνθηκών ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Ένωσης.»</i> </p> <p> 6. Η παράγραφος 2 του Άρθρου 3 της Οδηγίας 2009/73 επιτρέπει σε κράτη μέλη να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του φυσικού αερίου, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας οι οποίες μπορούν να αφορούν, μεταξύ άλλων, και παρεμβάσεις στις τιμές παροχής ΦΑ, νοούμενου ότι (α) η παρέμβαση πρέπει να είναι περιορισμένη σε αυτό που είναι αυστηρώς αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, (β) η παρέμβαση δεν πρέπει να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού γενικού οικονομικού συμφέροντος, (γ) η παρέμβαση θα πρέπει να συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, και (δ) πρέπει να πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις περί του σαφώς καθορισμένου, διαφανούς, αμερόληπτου και επαληθεύσιμου χαρακτήρα των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας που θεσπίζονται καθώς και περί της ανάγκης ισότιμης προσβάσεως των επιχειρήσεων φυσικού αερίου στους καταναλωτές. </p> <p> 7. Κατ' εφαρμογή των κριτηρίων της παραγράφου 2 του Άρθρου 3 της Οδηγίας 2009/73, όπως αποφασίστηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταδικαστική κατά της Πολωνίας απόφαση στην υπόθεση C-36/14, Επιτροπή κατά Πολωνίας: </p>
--	--	--	--	--

				<p> <i>«Η Δημοκρατία της Πολωνίας εφαρμόζοντας καθεστώς κρατικής παρεμβάσεως συνιστάμενης στην επιβολή, στις επιχειρήσεις ενέργειας, της υποχρεώσεως να εφαρμόζουν τιμές προμήθειας φυσικού αερίου που έχουν εγκριθεί από τον πρόεδρο της Urząd Regulacji Energetyki (ρυθμιστικής αρχής ενέργειας), υποχρεώσεως η οποία δεν περιορίζεται χρονικώς, χωρίς το εθνικό δίκαιο να επιβάλλει στη διοίκηση να εξετάζει περιοδικώς την αναγκαιότητά της και τις λεπτομέρειες εφαρμογής της στον τομέα του φυσικού αερίου, σε συνάρτηση με τον βαθμό αναπτύξεως του τομέα αυτού, και η οποία έχει ως χαρακτηριστικό την εφαρμογή σε μια μη προσδιορισμένη ομάδα δικαιούχων ή πελατών, χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ των πελατών ή αναλόγως της καταστάσεώς τους εντός των διαφόρων κατηγοριών πελατών, η Δημοκρατία της Πολωνίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 3, παράγραφος 1, και του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2009/73/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/EK.»</i> </p> <p> 8. Παραπέμπουμε επίσης και στις πρόνοιες του άρθρου 38 του Νόμου ΦΑ, με βάση το οποίο τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές οφείλουν αν λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, τα οποία κοινοποιούνται στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου και οι επιλέγοντες πελάτες (όπως είναι η ΡΕΚ), να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, όπως αυτό που προτίθεται να εγκαταστήσει η Energean. Το εν λόγω άρθρο επιπλέον προβλέπει ότι η </p>
--	--	--	--	---

					<p>πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα θα πρέπει να είναι δίκαιη και ελεύθερη σε μια ανταγωνιστική αγορά ΦΑ όπου η κατάχρηση κυρίαρχης θέσης θα πρέπει να αποφεύγεται.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

Σημειώσεις:

- Στη στήλη [2] αναγράφονται τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου που έχει υποβάλει το αντίστοιχο σχόλιο, ένσταση ή/και πρόταση.
- Στη στήλη [3] αναγράφεται ο αριθμός του Κεφαλαίου και το Θέμα του εγγράφου στο οποίο αναφέρεται το σχόλιο, ένσταση ή/και πρόταση.
- Στη στήλη [4] αναγράφεται ο αριθμός της σελίδας/παραγράφου του εγγράφου στην οποία αναφέρεται το σχόλιο, ένσταση ή/και πρόταση.
- Στη στήλη [5] παρατίθεται αναλυτική περιγραφή του σχολίου, ένστασης ή/και πρότασης.
- Στη στήλη [6] παρατίθεται αναλυτική τεκμηρίωση/αιτιολόγηση του αντίστοιχου σχολίου, ένστασης ή/και πρότασης.